

Poradnik dla koordynatorów szkolnych

Spotkania supervizyjne koordynatorów ze schoolworkerami

Materiał towarzyszący
Przewodnikowi po
Metodzie Peer Support

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wprowadzenie

Superwizja to regularne, ustrukturyzowane spotkania z superwizorem (w przypadku uczniów i uczennic w Metodzie będzie to koordynator szkolny), które służą: refleksji nad własnym działaniem, rozwiązywaniu trudnych sytuacji, zapobieganiu nadmiernemu obciążeniu schoolworkera oraz wspieraniu rozwoju kompetencji interpersonalnych i etycznych.

Superwizja dla schoolworkerów ma charakter grupowy i odbywa się co najmniej raz w miesiącu. Jej celem głównym jest uczenie się młodych ludzi w działaniu, rozwijanie praktycznych umiejętności związanych ze wsparciem rówieśniczym, a w szczególności – z budowaniem relacji.

Superwizja powinna być dla koordynatora szkolnego narzędziem dbania o schoolworkerów oraz okazją na dostrzeżenie wszelkich niepokojących sygnałów dotyczących przeciążenia ról.

Warto, aby forma superwizji oraz wykorzystywane narzędzia i techniki były dostosowane do potrzeb grupy schoolworkerów oraz indywidualnych preferencji w pracy koordynatorów szkolnych.

Superwizja schoolworkerów to regularne spotkania w grupie, które pomagają Ci rozwijać się w roli schoolworkera, dzielić się doświadczeniem, uczyć od innych i dbać o swoje granice. Umożliwia bezpieczne omówienie sytuacji, które są dla młodych osób ważne – bez oceniania i z pełnym szacunkiem.

Tematy poruszane w czasie superwizji schoolworkerów:

- ☞ Trudne rozmowy
- ☞ Wątpliwości co do podejmowanych działań w ramach Peer Support
- ☞ Przeciążenie obowiązkami
- ☞ Granice roli schoolworkera
- ☞ Kontakt z uczniami i uczennicami w kryzysie (np. samookaleczenia, przemoc domowa)
- ☞ Współpraca w zespole szkolnym.

Superwizja w formie Action Learning

Superwizja w formie Action Learning (nauka poprzez działanie) to nowoczesne i skuteczne podejście, które świetnie sprawdza się w pracy zespołów szkolnych. Umożliwia refleksję nad realnymi problemami, uczenie się poprzez działanie i rozwój zespołowego myślenia – a to wszystko w atmosferze zaufania i partnerstwa.

Definicja Action Learning: to metoda grupowego rozwiązywania rzeczywistych problemów pojawiających się w trakcie praktyki (np. zawodowej), która jednocześnie wspiera rozwój kompetencji uczestników.

Metoda Action Learning oparta jest na cyklu:

problem → pytania → refleksja → decyzje → działanie → uczenie się

W kontekście pracy w szkole z grupą schoolworkerów Action Learning może być użyteczną formą superwizji grupowej, w której uczestnicy:

- ☞ wnoszą realne sytuacje z działania,
- ☞ zadają sobie nawzajem pytania refleksyjne,
- ☞ szukają możliwych rozwiązań,
- ☞ uczestniczą w uczeniu się z doświadczenia.

Korzyści dla schoolworkerów:

- ☞ Uczą się prowadzenia rozmów bez oceniania i dawania rad
- ☞ Zyskują nowe spojrzenie na własne problemy
- ☞ Doświadczają realnego wsparcia zespołu
- ☞ Rozwijają umiejętność zadawania pytań coachingowych
- ☞ Uczą się uczyć z doświadczenia.

Kluczowe elementy Action Learning w superwizji	
Grupa Action Learning	<u>Schoolworkerzy:</u> ☞ Każdy może zgłosić temat, każdy uczy się i wspiera ☞ Każdy ma prawo wypowiedzenia się
Facylitator/superwizor AL	<u>Koordinator szkolny:</u> ☞ Prowadzi spotkanie i dba o to, by przebiegało zgodnie z zasadami ☞ Pilnuje struktury, ale nie ocenia – jego rolą jest tworzenie bezpiecznej przestrzeni do rozwoju
Realny i ważny temat	☞ Zgłaszany przez uczestnika problem dotyczy rzeczywistej sytuacji, np. trudności z rozmową, poczucia przeciążenia, niezrozumienia ze strony uczniów ☞ Temat może być osobisty, ale dotyczy pełnienia roli Schoolworkera
Pytania zamiast rad	☞ Uczestnicy nie dają gotowych rozwiązań – zadają pytania refleksyjne ☞ Dzięki temu osoba zgłaszająca problem sama dochodzi do wniosków, rozwijając swoją samoświadomość
Refleksja i wnioski	☞ Na koniec każdy z uczestników zastanawia się: „Czego się nauczyłem?”, „Co mogę zabrać dla siebie?”, „Co wypróbuję?” ☞ To moment przekształcania doświadczenia w konkretne działanie lub nową perspektywę

Co warto obserwować podczas superwizji?	☞ Czy uczniowie wspierający czują się bezpiecznie i nie są przeciążeni? ☞ Czy inni uczniowie wiedzą, że mogą się zgłosić po pomoc? ☞ Czy pojawiły się przypadki, które wymagają skierowania do dorosłego lub specjalisty? ☞ Czy masz przestrzeń, żeby mówić o trudnych rozmowach, dylematach i emocjach? ☞ Czy czujesz, że superwizja pozwala Ci się rozwijać, a nie tylko „rozliczać”?

Przykładowa struktura sesji AL dla schoolworkerów:

1. Rozgrzewka i zasady współpracy
2. Wprowadzenie i wybór problemu
3. Opowieść osoby zgłaszającej problem
4. Runda pytań – eksploracja
5. Formułowanie możliwych działań
6. Plan działania osoby zgłaszającej
7. Refleksja grupowa – co każdy wynosi dla siebie
8. Zamknięcie spotkania.

Przebieg:

Koordynator zaprasza schoolworkerów na spotkanie i wchodzi w rolę facylitatora (pilnuje czasu, uruchamia pytania uczestników, podsumowuje dyskusję).

1. Działanie na początek:

Cel: stworzenie bezpiecznej przestrzeni, przypomnienie struktury pracy

- ☞ Powitanie uczestników
- ☞ Podkreślenie zasad AL:
  - Nie dajemy rad – zadajemy pytania
  - Wszystko, co mówimy, jest poufne
  - Słuchamy aktywnie, nie przerywamy i nie oceniamy
  - Każdy ma prawo mówić oraz milczeć (zasada dobrowolności)
- ☞ Krótka rundka: „Z czym dziś jestem?” – jedno zdanie od każdego.

2. Wybór problemu

Cel: wybór realnej sytuacji zaistniałej podczas wsparcia rówieśniczego do przepracowania

Działania:

- ☞ Schoolworkerzy zgłaszają tematy, które chcieliby omówić (krótkie hasła)

- 👉 Grupa głosuje na temat, który jest najistotniejszy dla wszystkich
- 👉 Wybór osoby zgłaszającej temat („wnoszącego”).

3. Przedstawienie sytuacji przez „wnoszącego”

Cel: zrozumienie kontekstu i problemu

Działania:

- 👉 „Wnoszący” opisuje sytuację: Co się dzieje? Kto jest zaangażowany? Dlaczego to jest dla mnie trudne?
- 👉 Pozostali tylko słuchają, bez przerywania.

4. Faza pytań i eksploracji

Cel: pogłębienie rozumienia sytuacji i poszerzenie perspektywy

Działania:

- 👉 Grupa zadaje pytania (otwarte, refleksyjne, pogłębiające)
- 👉 Nie udzielamy rad!
- 👉 Koordynator szkolny w roli facylitatora dba o jakość pytań, może je modelować („Co by się stało, gdyby...?”, „Jakie emocje temu towarzyszą?”, „Co już próbowałaś?”).

5. Formułowanie możliwych działań

Cel: zebranie możliwych kierunków działania

Działania:

- 👉 Grupa pyta: „Co można zrobić dalej?”
- 👉 „Wnoszący” wybiera jedną–dwie rzeczy, które realnie chce przetestować (zastosować w praktyce).

6. Refleksja indywidualna i grupowa

Cel: przekształcenie doświadczenia w uczenie się

Działania:

- 👉 Rundka: „Co zabieram dla siebie z dzisiejszej pracy?”
- 👉 Można rozdać kartę refleksji z pytaniami:
  - Co mnie dziś zaskoczyło?
  - Czego się nauczyłem o sobie?
  - Jakie pytanie najbardziej mnie poruszyło?
  - Co zastosuję w swoim działaniu?
- 👉 Wariant: Karta refleksji indywidualnej.

7. Zamknięcie spotkania

Działania:

- 👉 Podziękowanie grupie
- 👉 Informacja o kolejnych spotkaniach/cyklu AL
- 👉 Możliwość anonimowego feedbacku dla koordynator szkolny (opcjonalnie).

Karta refleksji indywidualnej AL

Data spotkania: .....

Imię (opcjonalnie): .....

1. Co najbardziej zapamiętałem/zapamiętałam z dzisiejszego spotkania? (np. pytanie, które mnie poruszyło, historia, emocja, która się pojawiła)

.....
.....
.....
.....

2. Czego się dzisiaj nauczyłem/nauczyłam o sobie?

.....
.....
.....
.....

3. Co mogę zastosować w moim codziennym działaniu? (np. konkretne pytanie, nowe podejście, strategia)

.....
.....
.....
.....

4. Jakie pytanie z dzisiejszej sesji zabieram ze sobą na dłużej? (pytanie, które skłania mnie do głębszej refleksji)

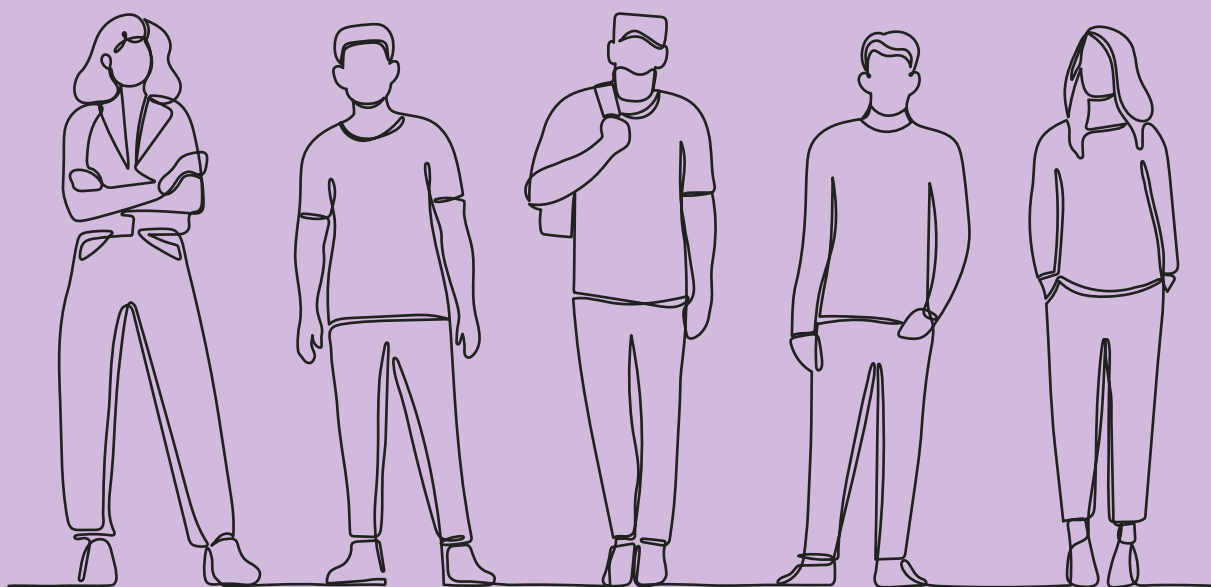
.....
.....
.....
.....

5. Jak oceniam dzisiejszą formułę spotkania? (np. komfort pracy, atmosfera, tempo)

Bardzo dobrze / Dobrze / Średnio / Słabo

Komentarz (opcjonalnie):

.....
.....
.....
.....

Projekt „Wsparcie rówieśnicze w zakresie zdrowia psychicznego młodzieży (peer support)” realizowany jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 (FERS), Priorytet FERS.05 Innowacje społeczne, Działanie 05.01 Innowacje społeczne, przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji w partnerstwie z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Fundacją „Instytut Edukacji Pozytywnej”.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

